

เอกสารการศึกษา

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

๑

แผนการศึกษาชาติ

๐๔

เอกสารการศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑

แผนการศึกษาชาติ

(จากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๔ ตอนที่ ๕๕)

วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๔

กองเผยแพร่การศึกษา กรมวิชาการ

วันที่ เดือน

พ.ศ.

เพลงจักรพรรดิ

เพลงจักรพรรดิพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑. เพลง

๕๕

เพลงจักรพรรดิพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เพลงจักรพรรดิ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑. เพลง

๑. เพลง

๑. เพลง

ประกาศ

เรื่องแผนการศึกษาชาติ

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ชานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะ
ปรับปรุงแผนการศึกษาของชาติให้เป็นประโยชน์
แก่ประชาชนชาวไทยและประเทศชาติยิ่งขึ้น จึงมี
พระบรมราชโองการ ให้กำหนดแผนการศึกษาชาติ
ไว้เป็นบรรทัดทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมาย

๑. รัฐ มีความ มุ่ง หมาย ให้ พลเมือง ได้รับ การศึกษาพอเหมาะแก่อัธภาพ เพื่อทุกคนได้เป็น พลเมืองดี มีร่างกายแข็งแรงและอนามัยสมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบการอาชีพและมีจิตใจเป็นนักรบประชาธิปไตย

๒. เพื่อการเป็นพลเมืองดี กุลบุตรกุลธิดา พึงได้รับการศึกษาอยู่ใน โรงเรียน จน อายุย่างเข้า ปที่ ๑๕ เป็นอย่างน้อย

๓. กุลบุตร กุลธิดา พึง ขวนขวายหา ความรู้ และ ความ จัดเจน อัน จะ เป็น ประ โยชน์ ต่อการ ประกอบอาชีพของตนสืบไปในภายหน้า

๔. ในการจัดการศึกษานั้น ท่านให้จัดการ ศึกษาทางส่วล้วนพอเหมาะกัน คือ

ก. จริยศึกษา ให้มีวัฒนธรรมและ ศีลธรรมดีงาม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า ประโยชน์ส่วนตน

ข. พลศึกษา ให้มีร่างกายแข็งแรงและ
อนามัยสมบูรณ์กับทั้งสนใจเป็นนักกีฬา

ค. พุทธิศึกษา ให้มีปัญญาความรู้
สามารถใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับการงานโดยทั่วไป

ง. หัตถศึกษา ให้มีความเคยชินและ
ความชำนาญในการใช้มือปฏิบัติงาน เพื่อ
เป็นรากฐานของการประกอบสัมมาอาชีพ

ระเบียบการศึกษา

๕. การศึกษาแบ่งออกเป็นชั้น ๆ ดังนี้

ก. การศึกษาชั้นอนุบาล

ข. ประถมศึกษา

ค. มัธยมศึกษา

ง. เตรียมอุดมศึกษาและ อาชีวศึกษา
ชั้นสูง

จ. อุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย

๖. การศึกษาชั้นอนุบาล ได้แก่การอบรม
กุลบุตรกุลธิดาก่อนการศึกษาบังคับโดยมีหลักการ

ให้อบรมนิสิตและฝึกประสาทไว้ให้พร้อมที่จะรับ
การศึกษาชั้นประถมศึกษาต่อไป

๓. ประถมศึกษา ได้แก่การศึกษาวิชาซึ่ง
เป็นพื้นฐานความรู้เบื้องต้น แบ่งการสอนออกเป็น
ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔

๔. มัธยมศึกษา แยกออกเป็น ๓ สาย คือ

ก. มัธยมศึกษาสามัญศึกษา ได้แก่การศึกษา
วิชาสามัญต่อจากประถมศึกษาและการฝึกหัดทำ
การงานซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถเบื้องต้น
ของพลเมือง จัดสอนตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ ๑
ถึงปีที่ ๓

ข. มัธยมวิสามัญศึกษา ได้แก่การ
ศึกษาวิชาซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับไปศึกษาต่อ
ในชั้นเตรียมอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษา จัดสอน
ตั้งแต่ชั้นมัธยมวิสามัญตอนต้นปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓
และชั้นมัธยมวิสามัญตอนปลายปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖

ค. มัธยมศึกษาชั้นสูง ได้แก่การศึกษา
วิชาเฉพาะ ซึ่งเป็นพื้นความรู้สำหรับประกอบการ—
อาชีพ โดยรับช่วงจากประถมศึกษา มัธยมศึกษา—
ศึกษา หรือมัธยมวิสามัญศึกษา ทุกระยะที่สุด
ประโยค จัดสอนเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น
และมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ละตอน
กำหนดเวลาไม่เกิน ๓ ปี

๕. เตรียมอุดมศึกษา ได้แก่การศึกษาวิชา
ซึ่งเป็นพื้นความรู้สำหรับไปศึกษาต่อในอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัย หรืออาชีวศึกษาชั้นสูง จัดสอนตั้ง
แต่ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๒

อาชีวศึกษาชั้นสูง ได้แก่การศึกษาวิชา
อาชีพชั้นสูงสำหรับประกอบการอาชีพหรือไป
ศึกษาต่อในอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย

๑๑. อุดมศึกษาและการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย
ได้แก่การศึกษาวิชาการชั้นสูงและการค้นคว้า

๑๑. แผนผังการศึกษาชาติและอายุมาตรฐาน

ของกัลบุตรกฤติดาที่พึงศึกษาในชั้นต่าง ๆ นั้นได้
กำหนดไว้ข้างท้ายนี้แล้ว

การศึกษาบังคับ

๑๒. การศึกษาบังคับ ได้แก่การศึกษาตาม
กฎหมายบังคับให้กัลบุตรกฤติดาทุกคนเรียนอยู่ใน
โรงเรียนจนกว่าจะพ้นเกณฑ์บังคับ

๑๓. การศึกษา บังคับ ในสถาน ศึกษาของรัฐ
จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

รัฐพึงช่วยเหลือให้ได้มีอุปกรณ์การศึกษาอบรม
ตามควร

การศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่

๑๔. การศึกษาพิเศษ ได้แก่การศึกษาซึ่ง
กำหนดเวลาศึกษาเป็นครั้งคราวสำหรับกัลบุตรกฤ-
ติดาที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว

๑๕. การศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่การศึกษาซึ่งกำหนดเวลาศึกษาเป็นครั้งคราวสำหรับผู้ใหญ่ทั่ว ๆ ไปที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาขณะที่อยู่ในวัยเล่าเรียน หรือที่ประสงค์จะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อประกอบการอาชีพให้ได้ผลดียิ่งขึ้น หรือที่อยู่ในสภาพซึ่งไม่อาจรับการศึกษได้ตามปกติ

แนวทางการศึกษา

๑๖. รัฐพึงถือว่าการศึกษามีความสำคัญเป็นอันดับแรกในกิจการของรัฐ

๑๗. รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษา
การจัดระบบการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย รัฐพึงจัดการให้สถานศึกษาดำเนินกิจการของตนเองได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ

๑๘. รัฐพึงสนับสนุนอาชีวศึกษาเป็นพิเศษ
๑๙. รัฐพึงสนับสนุนการค้นคว้า ในทางศิลป
ศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
๒๐. การจัดให้มีสถานศึกษานั้น รัฐใช้วิธี
แบ่งแรง คือ รัฐจัดเองบ้าง และยอมให้คณะ
หรือเอกชนจัดในส่วนที่ทำให้การศึกษาต่ำกว่าชั้น
อุดมศึกษาบ้าง
๒๑. รัฐรับประกันโรงเรียนราษฎร์ตามระเบียบ
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้
๒๒. รัฐให้ทุนเล่าเรียนแก่นักเรียนตามระเบียบ
ที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนตามสมควร
แก่อัธยาศัย
๒๓. รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครู และ พึงสนับสนุน
การฝึกหัดครูเป็นพิเศษ เพื่อให้สถานศึกษา
ต่าง ๆ มีครูผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถให้การศึกษาดได้ผล
สมบูรณ์สมควรความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ

๒๔. สถานศึกษาทั้ง ปวง พึง ใช้ ผู้สอน ที่มี
ประกาศนียบัตรหรือปริญญา หรือใช้ผู้เชี่ยวชาญ
ให้เหมาะสมแก่ประเภทและชั้นของการศึกษา

๒๕. รัฐมีอำนาจหน้าที่ควบคุมแนะนำและ
ตรวจสอบการศึกษาในสถานศึกษา และจัดการ
สอบไล่ชั้นต่าง ๆ ตามระเบียบซึ่งกระทรวงศึกษา—
ธิการกำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๕๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

อายุปีที่

แผนผังการศึกษาชาติ

๒๕

๒๔

๒๓

๒๒

๒๑

๒๐

มหาวิทยาลัย

และ

อุดมศึกษา

๑๘

เตรียม

๑๗

อุดมศึกษา

อาชีวศึกษา

ชั้นสูง

การศึกษาผู้ใหญ่

๑๖

มัธยมวิสามัญ

๑๕

ศึกษา

การศึกษาพิเศษ

มัธยมอาชีว-

ศึกษาตอนปลาย

๑๔

ตอนปลาย

ไม่เกิน ๓ ปี

๑๓

มัธยมวิสามัญ

๑๒

ศึกษา

มัธยมสามัญศึกษา

มัธยมอาชีว-

ศึกษาตอนต้น

๑๑

ตอนต้น

ไม่เกิน ๓ ปี

๑๐

ประถมศึกษา

๙

๘

๗

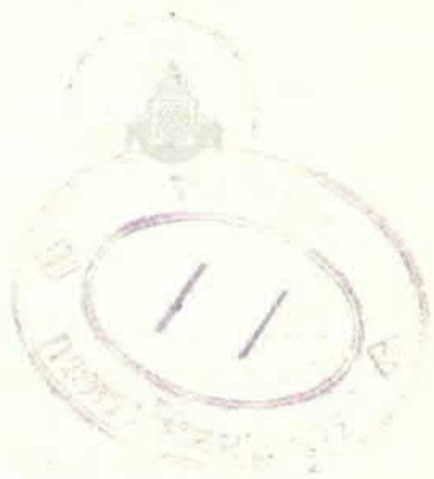
๖

๕

๔

การศึกษาขั้นอนุบาล

4 n.w

องค์การศาสนา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรา

นายกำร ชัยกุล พิมพ์และโฆษณา

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖